

nogen at overse, hvad det egentlig er, der her forestaar. Jeg forstod den højtærede Konsejlspræsident saaledes, at det, der her foregik, var en betydelig taktisk Bevægelse. Man ryttede frem fra to forskellige Sider: De to ærede Forslagsstillere bryde op med deres Forslag fra dette Tings Side, saa Dage efter blæser Konsejlspræsidenten til Opbrud i Landstinget, saa rykker anden Afdeling frem der, og paa Vejen finder, hvad Konsejlspræsidenten kaldte et Møde, Sted, hvor de to Afdelinger, hvis jeg igen maa bruge den ærede Konsejlspræsidents Ord, smelte sammen. Dette gør jo, at man staaar lidt mere tvivlsom lige overfor denne Sag, end den i og for sig giver Anledning til, idet den jo aabenbart kun er et Led, ikke noget Hele men et Led i en større Bevægelse, som jo i Dag har faaet Betsignelse fra den ærede Konsejlspræsident, der udtalte, at han med Glæde saa dette passere. Det er imidlertid Ting, der ere skjulte for os indtil videre, og som først Fremtiden vil give os noget Indblik i. Naar vi udtale os i Dag om denne Sag, ere vi nødte til at holde os til Forslaget, som det foreligger. — Naar jeg melder mig som Modstander af dette Forslag, saa er det i Henshold til de Betragtninger, jeg allerede havde Lejlighed til at fremføre i Foraaret, da vi havde en Afsat til Behandling her i Tinget med den ærede Konsejlspræsident som Forslagsstiller. Jeg har ikke i det halve Aar, der er forløbet siden den Tid, haft Grund til at forandre mit Standpunkt til det modsatte, og den Omstændighed, at det nu er to ærede Kolleger, der have overtaget Konsejlspræsidentens tidligere Rolle, gør for saa vidt ikke noget Indtryk paa mig, jeg tager dette Forhold rent jagligt. Heller ikke vil jeg sige, at den Omstændighed, at Skatten møder i endnu glubstere Form, med 10 Kr. pr. Td. i Stedet for 7 Kr., som det var i Konsejlspræsidentens Forslag, er nogen Grund til at stille sig mildere til dette Forslag, end man gjorde i Foraaret. Jeg udtalte den Gang, at jeg overhovedet nærede Tvivl om Hensigtsmæssigheden af at ombytte Skatter paa denne Maade, som her er foreslaaet, og jeg fremhævede adskillige Betragtninger, som talte derimod. For det første den, at en Skat, man ophever, har en lang besværlig Vej, inden den naar Forbrugerne, idet Vrisnedgangen bliver standset ved alle de Mellemhænder, hvorigennem den passerer. En Skat er lige som andet Udrudt ikke saa let at rykke op, saaledes at alle Rødderne faas med, der bliver altid noget tilbage. En ny Skat har

Mellemhænder, hvorigennem den gaar, ere lige interesserede i at styde den ned til Bunden, til Forbrugerne. Medens en gammel Skat vil have en langsom og besværlig Vej, inden dens Ophævelse naar Forbrugerne, vil derimod den nye Skat blive følt af dem med hele sin Virkning forholdsvis hurtig. Dertil kommer ogsaa en anden Betragtning, som jeg tror, at jeg deler eller tidligere har delt, med den ærede Konsejlspræsident, som her i Tinget har udtalt, at han foretrak gamle Skatter for nye. Deri ligger den aldeles rigtige Tanke, at en Skat, der har bestaaet i lang Tid, er ikke saa følelig, som en Skat er det i samme Øjeblik, den kommer ud og virker med hele sin nye og forstyrrende Indflydelse paa de forskellige Forhold. Samfundsorganismen har den samme Egenskab som det menneskelige Vægemes Organisme. Naar der kommer fremmede Ting, Kugler eller slikt, ind og bliver liggende, spinder Organismen dem efterhaanden ind, saaledes at de blive mindre følelige og skadelige. Noget lignende gælder om Skatten: Naar den bliver gammel, ere Livsforholdene stadig voksende og omkring den og have gjort, at den ikke er saa trykkende og ikke mærkes saa stærkt som straks, naar den kommer. Alt dette er Grunde, som synes mig at gøre til, at naar man staaar lige overfor et Forslag om Skatteombytning, maa der være særdeles tvingende Omstændigheder, der tale for en saadan Ombytning, forat man skal kunne gaa ind derpaa. Naar vi da nu se, hvilke tvingende Grunde der kunne foreligge til at foretage den her foreslaaede Ombytning, vil jeg følge den ærede Forslagsstiller, der havde Ordet i Dag ved først at se Sagen fra den finansielle Side. Det er klart nok, at Skattens Formaal, alle Skatters Formaal, er kun et eneste, slet ikke andet end det: at fylde Statskassen og tømme Borgernes Lomme. En Skat har intet andet Formaal end at bringe Bidrag til Statsfornödenhederne ind i Statskassen. Det er Skattens Formaal og selvsølgelig, hvis en Ombytning brister paa dette Punkt, vilde den allerede af den Grund være uantagelig. I den Henseende tror jeg nu ikke, der vilde være noget i Vejen for denne Ombytning; set fra Statskassens Synspunkt, fra det Synspunkt, som Finansministeren repræsenterer, som Statskassens Væрге, synes jeg ikke, der er noget at indvende imod den foreslaaede Omlægning. Der er det fælles for begge disse to Skatter, at de hvile paa et bredt Grundlag, at de skulle haves af Forbrugsgenstande, som staa saaledes fast i Befolkningens Vaner og daglige Levevis, at man ikke risikerer, at Befolkningen slipper disse og derved pudser